

 Kuntaliitto
Kommunförbundet

Sote-tilojen tulevaisuus -seminaarin avaus

Maakuntafoorumi

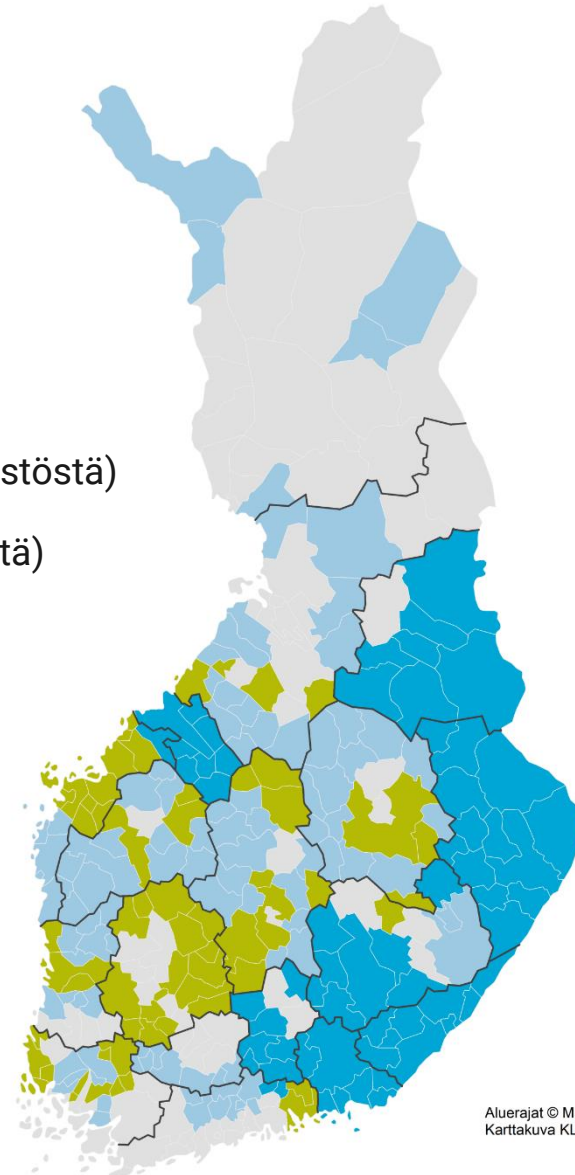
Kuntatalo

Varatoimitusjohtaja Hanna Tainio
[@HannaTainio](#)

21.5.2019

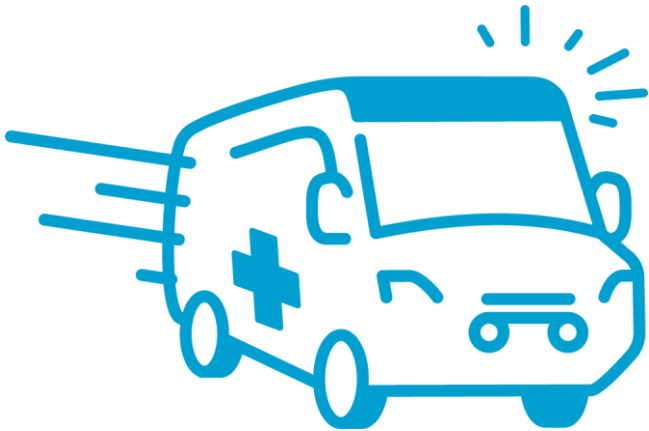
Sote-maku -tilanne 1/2019

- Koko maakunnan kattava sote-kuntayhtymä (62 kuntaa, 15 % väestöstä)
- Maakuntaa pienempi sote-kuntayhtymä (98 kuntaa, 17 % väestöstä)
- Vastuukuntamalli (61 kuntaa, 21 % väestöstä)
- Kunta järjestää sote-palvelut itse (74 kuntaa, 47 % väestöstä)

Aluerajat © MML 2017
Karttakuva KL/MS 2019

Kuntaliiton linjaukset sote- uudistukseen 1

- Sote-uudistus tarvitaan: alkuperäiset tavoitteet edelleen kannatettavia
- Maakunnissa ja kunnissa tehty työ pitää hyödyntää
- Eteneminen on nyt mahdollista kunta- ja kuntayhtymä pohjaisesti kehittämällä lainsäädäntöä edelleen
- Rajoituslaki on edelleen tarpeellinen: kehoitetaan kuntia harkitsemaan tarkoin kiinteistöjen myyntiä ja soten osien ulkoistuksia
- Valtakunnallinen valmistelu parlamentaarisesti
- Alkuvaiheessa vain sote-toiminnot

Kuntaliiton linjaukset sote- uudistukseen 2

- Kunnat voivat yhdessä sopia myös muiden tehtävien järjestämisestä yhteistyössä (esim. ympäristö-terveyshuolto, pelastustoimi)
- Sama malli ei sovi koko maahan
- Pääkaupunkiseutu tarvitsee oman ratkaisunsa
- Valinnanvapautta voidaan lisätä palvelusetelijärjestelmällä ja myöhemmin henkilökohtaisella budjetilla

Ovatko kuntapohjaiset mallit mahdollisia?

”Sote-vastuun tulee olla joko kuntaa suuremmalla itsehallintoalueella tai valtiolla.”

- PeV linjannut, että on vahvoja perusteita siirtää sote-palvelut kuntia suuremmalle alueelle. PeV ei ole ottanut kantaa, ettei vastuu voisi olla riittävän vahvalla kunnalla, eikä siihen, ettei kunnalla voisi olla itsehallintoalueen tehtäviä

”Perustuslaki ei mahdollista kuntayhtymää sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestäjänä.”

- Vapaaehtoisten kuntayhtymien perustuslaillisuutta ei ole kyseenalaistettu
- PeV:n mukaan ”pakkokuntayhtymää” ei voida pitää lähtökohtaisesta poissuljettuna, mutta sen toteuttamistapa ei saa kokonaisuutena arvioiden olla kansanvaltaisuusperiaatteen tai rahoitusperiaatteen vastainen

Ovatko kuntapohjaiset mallit mahdollisia?

Koko maassa tulee olla samanlainen hallintomalli

- Perustuslaissa turvatut sosiaaliset oikeudet ja vaikutusmahdollisuudet pitää turvata yhtäläisesti.
- Erilaisuus todennäköisesti mahdollista, jos lainsäädäntö koskee organisointia ja päätöksentekorakennetta, mutta ei päätöksenteon ja palvelujen materiaalisia edellytyksiä. (PeVL 11/2002vp - HE 248/2001vp)

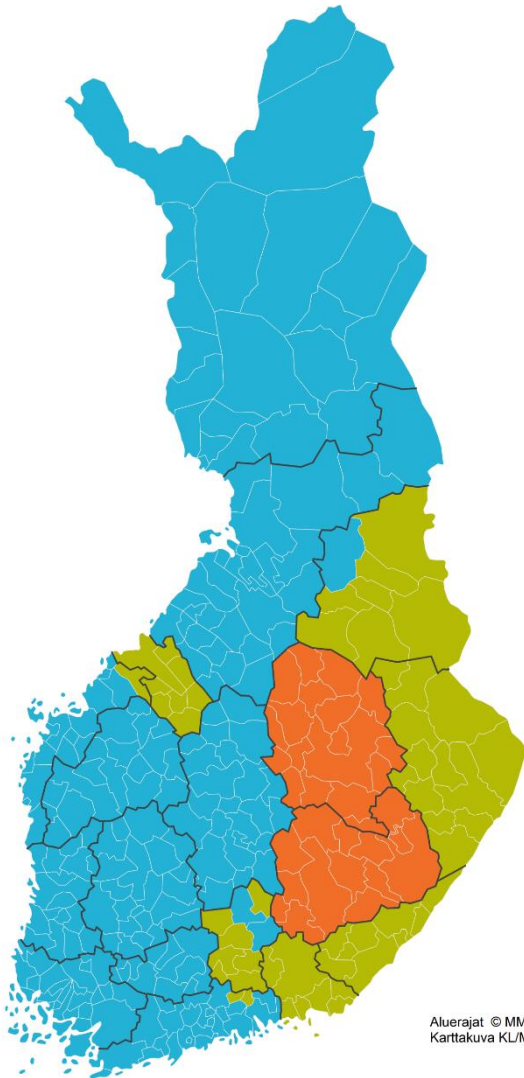
”Vaalit tarvitaan”

- PeV todennut, että tehtävien siirtäminen kunnilta perustuslain 121 §:n 4 momentissa tarkoitetuille itsehallintoalueille, joilla kansanvaltaisuus toteutuisi välittömien vaalien kautta, olisi mahdollinen, mutta ei ainoa vaihtoehto

Puolueiden vastaukset soten järjestämisestä hallitustunnustelijalle

		Kuntapohjainen malli	Itsehallinto-alue	Monialainen maakunta	Suorat vaalit	Verotus-oikeus	Integraatio	Palvelu-seteli
→	SDP							
	PS							
	KOK							
→	KESK							
→	VIHR							
→	VAS							
→	RKP							
	KD							

Sote-tilanne 5/2019

Aluerajat © MML 2017
Karttakuva KL/MS 2019

Maakunnallinen sote-kuntayhtymä

- Etelä-Karjala (Eksote), Pohjois-Karjala (Siun sote), Kainuu ja Keski-Pohjanmaa (Soite) ja Kymenlaakso (Kymsote)

Maakuntaa pienempi sote-kuntayhtymä

- Päijät-Hämeen hyvinvointi-ky PHHKY (mukana eivät ole Heinola ja Sysmä), Keski-Uudenmaan hyvinvointi-ky eli Keusote (kuusi kuntaa), Essote eli Etelä-Savon sote-ky (seitsemän kuntaa) ja Sosteri eli Itä-Savon sote-ky (neljä kuntaa)

Maakunnallinen sote-kuntayhtymä harkinnassa

- Pirkanmaa, Keski-Suomi, Varsinais-Suomi, Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa, Pohjois-Pohjanmaa, Satakunta, Kanta-Häme, Lappi (Meri-Lapin esh-ulkoistus)

Maakuntaa pienempi sote-alue harkinnassa

- Uusimaa: Länsi-Uusimaa, Itä-Uusimaa, Vantaa-Kerava, Helsinki

Maakunnallinen sote-kuntayhtymä epätodennäköinen

- Pohjois-Savo
- Etelä-Savo: Sosteri (esh-ulkoistus suunnitteilla) ja Essote

21.5.2019

Mitä maakunta- ja sote-uudistuksesta opittiin?

1. Yksi malli ei toimi koko Suomessa.
2. Tavoitteiden muuttaminen kesken valmistelun vaikeuttaa uudistamista.
3. Aiemmin huomautetut perustuslailliset ongelmat kannattaa huomioida.
4. Uudistuksen hyötyjen arvioimiseen tarvitaan malttia.
5. Luottamuksellinen ilmapiiri ja valtion yhdenmukainen ohjaus tulee säilyttää.

Kiitos!

Hanna Tainio

+358 50 5671 624

Hanna.tainio@kuntaliitto.fi

@HannaTainio

 Kuntaliitto
Kommunförbundet

kuntaliitto.fi

PL 200, 00101 Helsinki
Kuntatalo, Toinen linja 14
00530 Helsinki

